

Nyt fra bestyrelsen – dec. 2021

Nr. 69

Af: Formand for DLN Karina Ruby

Siden sidste udgave af Lumela er der ikke sket meget i den danske ende af Denmark Lesotho Network. Det har været sommer i Danmark, og det betyder ferietid for de fleste danskere. Mange danskere plejer at rejse på ferie i udlandet, når de har 3 uger fri fra arbejde. I år er der ligesom sidste år mange, der er blevet hjemme i Danmark pga. Covid19-situationen. De, som er rejst til udlandet, er typisk kun rejst til nabolande eller få andre lande i Europa.

Karina Ruby

I Danmark har Covid-19 smitten været under kontrol siden juni. De sidste par uger har smitten dog eskaleret, både i Danmark og i flere andre lande i Europa. Smitten er her, og den er stigende, fordi det er ved at blive vinter, og fordi Delta-varianten er dominerende og meget smitsom. Det går alligevel rimeligt, fordi flere og flere bliver vaccineret, og det hjælper godt på, at smitten spredes langsommere end tidligere i pandemien. Nu (medio nov.) er ca. 75 % af den danske befolkning færdigvaccineret. Det danske samfund er helt genåbnet, men der kræves vaccination eller negativ pcr-test for at gå på restaurant eller deltage i kulturelle arrangementer som koncerter, teater og biografer. Test og vaccination er gratis. Folk går igen på arbejde, børn går i skole, tilskuere kan gå på stadion og se fodbold, og det er tilladt at rejse til andre lande.

Det er lidt uvist, hvordan Covid19-situationen er i Lesotho for tiden. Vi hører, at der er folk, som har svært ved at blive testet, fordi test-stationer ikke er bemandede. Det var tilfældet, da et barn i en børnehave (preschool) havde covid-symptomer og ikke kunne blive testet. Andre børn havde forkølelsessymptomer, så det havde været relevant at få flere af børnene testet.

Med sidste nyhedsbrev sendte vi et spørgeskema med henblik på at finde ud af, om vi skal ændre på nyhedsbrevet. Det har kørt uændret i mange år, så måske kunne det trænge til en fornyelse. Der er kommet 31 svar, og det svarer til knap en tredjedel af medlemmerne. I svarene siger 75 %, at de læser Lumela, hver gang, de modtager det. Også ca. 75 % svar indikerer, at de er tilfredse med nyhedsbrevet, som det er nu. De fleste foretrækker, at det kommer som en pdf-fil i en e-mail. Der er generel tilfredshed med at høre lidt nyt fra bestyrelsen og nyt fra partnerne i Lesotho. Der efterspørges lidt tips til rejsende i Lesotho som f.eks. overnatningsforslag m.m. Det kan vi forsøge at tage med, når man igen kan rejse til Lesotho. Der er også efterspørgsel på at høre noget om de projekter, som blev startet op i Lesotho for mange år siden. Danskere som har arbejdet på projekter i Lesotho før årtusindskiftet, er nysgerrige på, om deres projekt og indsats stadig har en effekt på lokalsamfundet. Det er et lidt sværere spørgsmål at besvare. Det

må vi lige overveje, hvordan vi griber an. Det er dog et meget relevant emne at udforske. Bestyrelsen vil se på, hvordan nyhedsbrevet kan udvikles lidt uden helt at skifte stil. Mange er glade for at læse om partnerne og projekter i Lesotho.

Flere af projektgrupperne håber meget på at kunne rejse på besøg hos partnerne i Lesotho i 2022. Projekterne er ikke gået i stå, og vores partnere arbejder på at forlænge eller forny deres projektkontrakter med DLN og vores donor CISU. Under og efter Covid19 er der i høj grad behov for, at civilsamfundet bidrager stærkt til den fredelige og demokratiske udvikling, og fremmer højere standarder i forhold til fødevarerproduktion og sundhed. Vi klør på og samarbejder på langdistancen på trods af Covid19.

'Klimasikring for småbønder i Lesotho' blev afvist af CISU på grund af manglende midler.

Af: Projektansvarlig Anders Hedegaard

Det langvarige partnerskab mellem RSDA og Denmark Lesotho Network har igennem tiden konsekvent støttet småbønder og deres organisationer i Lesotho, senest gennem 'Lesotho Agriculture and Food Forum' (LAFF) platformen, der hjælper bønderne med at blive hørt og har givet en mekanisme til fortalervirksomhed og engagement i forholdet til regeringen i Lesotho.

Anders Hedegaard

RSDA er nu i en god position til at udvide deres støtte til landmænd. Med initiativet; Climate Proofing for smallholder farmers of Lesotho; søger vi at opbygge bøndernes modstandsdygtighed over for de klimaændringspåvirkninger, som de i stigende grad oplever, som medfører risiko for at den hårdt vundet forbedring af deres levebrød v.h.a. fattigdomsbekæmpelse bliver udhulet igen.

Målgruppen (5000 småbønder) samt det tematiske område (landbrug) for 'Climate Proofing for smallholder farmers of Lesotho' er stærkt påvirket af den stigende variation i klimamønstrene i Lesotho. 60-80% af befolkningen i Lesotho er afhængige af produktionen af subsistenslandbrug udelukkende vandet af regn. Karakteren af deres nuværende landbrugspraksis gør dem sårbare over for stadig mere uberegnelige variationer i Lesothos traditionelle sæsoner.

CISU - Civilsamfund i Udviklings bedømmelsesudvalg har vurderet ansøgningen fra Denmark Lesotho Network (DLN) om finansiering af 'Climate Proofing for Small

Farm Farmers of Lesotho'. Udvalget fandt ansøgningen værdig til støtte, men de måtte desværre afslå ansøgningen på grund af begrænset midler til bevilling. CISU opfordrer partnerskabet imellem DLN og RSDA til at genansøge fonden igen i marts 2022, hvor de har ansøgningsfrist igen.

Livet som RSDA-feltarbejder

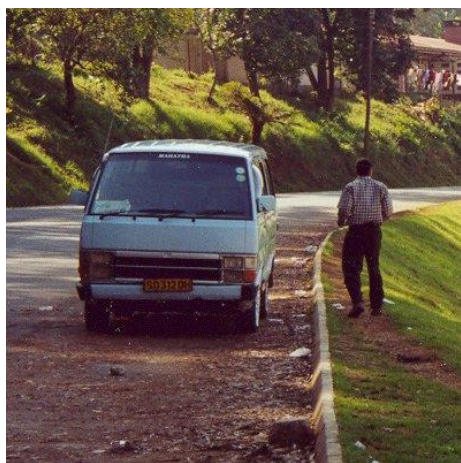
Af: Karsten Lund

Da jeg først skriver på WhatsApp til Ntate Seokho for at høre, om vi kan lave interviewet i dag, er han på vej hjem fra sin mark i en af de karakteristiske Toyota High Ace busser. I dag har han og hans bror pløjet og gjort klar til at så. Ntate Seokho elsker sit landbrug, og heldigvis støtter hans kone ham i den lidenskab. Det koster jo penge at investere i landbrug, og hun kan heldigvis godt se, at det betaler sig i det lange løb. Ntate Seokho blev gift med Mangoajane Seokho for to år siden, og et halvt år efter fik de

Ntate Seokho og hans kone Mangoajane

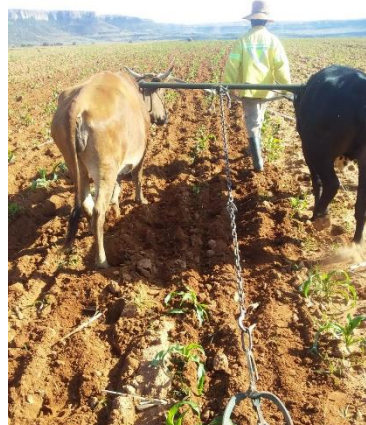
datteren Majale Teresia. Deres hjem er i Taba Busiu 15 km uden for Maseru. Det er den by, hvor Lesothos første konge, Moshoeshe I, var basothohøvding, og hvor han ligger begravet på toppen af bjerget af samme navn. Mangoajane arbejder som produktionsassistent på Lesotho Flour Mills, medens Seokho er feltarbejder i RSDA Rural Self-Help Development Association. Seokhos arbejde er i Mafeteng District ca. halvanden times kørsel i bil fra Maseru. Seokho kommer kun

Karakteristisk bus (Arkivfoto)

hjem til familien en weekend om måneden omkring lønningdag, ellers bor han på RSDAs kontor i Mafeteng. Seoko har fire kollegaer, der som han selv er feltarbejdere. Desuden er der en chauffør, en vagtmand og to landbrugsmedarbejdere ansat i RSDAs Mafeteng afdeling. Feltarbejderne træner lokale landmænd og den øvrige landbefolkning i måder at forbedre deres levevilkår på. De to landbrugsmedarbejdere passer undervisningsgården, hvor RSDA holder workshops i Mafeteng.

Seokho forklarer mig, at landmændene tidligere var meget afhængige af, at de kunne sælge ulden fra mohairgeder, men at RSDA i mange år har arbejdet på at hjælpe dem til at variere deres produktion, blandt andet for at forebygge jorderosion, som er et stort problem på bjergskråningerne i Lesotho. På undervisningsgården avler de en lokal art af høns, som har et højt proteinindhold i æggene og sælger dem ti stk. ad gangen til lokale, som enten vil bruge dem til at starte deres egen produktion, eller som bruger dem til mad. Desuden uddanner RSDA folk i at dyrke sojabønner og grøntsager. En vigtig del af

Ntate Seokho pløjer

denne uddannelse er at hjælpe med at skabe forbindelse til afsætningsmulighederne, hvilket ofte er noget af det sværeste. For nylig lavede Lesothos regering et grøntsagsmarked for lokale afgrøder, det var en god hjælp.

Et andet samarbejde med landbrugsministeriet og skov- og landgenvindingsministeriet går ud på sommer afgrøde styring. For at udnytte jorden bedre forsøger man at introducere en såning om sommeren. Dette gør, at markerne ikke står udyrkede med risiko for, at regnen skyller jorden væk.

I dag er en landmands produktion alsidig. Et typisk landbrug er på 5 acre, som er lige godt 2 hektar eller 20.000 m², og det giver mulighed for både lidt blandet dyrehold, samt dyrkning af grøntsager, soya, majs eller anden kornproduktion. RSDA har regnet ud, at der hvert år skal investeres ca. 2.500 Maloti (ca. 1000,- kr.) pr. acer jord for at kunne dyrke den. Mange ældre ejer jord, men har ikke pengene til at investere i dyrkningen, så de lejer i stedet for deres jord ud. RSDA arbejder også med låne/spare gruppersom hedder SILC (Saving and Internal Lending Communities). Man sparer op, hvorefter man kan låne et beløb i sin gruppe før såning, og så skal det betales tilbage inden såning næste år med renter. Lånerytmen er 8 til 12 måneder fra lån til tilbagebetaling. Pengene bruges til meget forskelligt, det kan fx være til at leje en traktor til at pløje, til at købe såsæd eller til andre investeringer, der er nødvendige for at få en god høst.

Da interviewet er slut, småludrer vi lidt om familien. Fordi både Seokho og Mangoajane har arbejde, er det Seokhos mor, der passer datteren. Sådan er det tit i Lesotho, hvor daginstitutioner er stort set ikke eksisterende. Seokho og hans kone tjener begge en middelindkomst i Lesotho. Lønningerne i Maloti er fordoblet i de seneste 20 år, men da kursen i forhold til danske kroner er halveret, er det dyrt f.eks. at skulle købe en ny telefon eller andre vare der er importeret fra lande udenfor Afrika.

En dag, når corona ikke skaber rejseforbud, kommer jeg og besøger dig. Så kan du hjælpe mig med at lave et interview med en af de bønder, der nyder godt af RSDAs arbejde, siger jeg. Den er Seoko med på. Han beder mig hilse Ntate Anders, som er en af DLNs aktive i RSDA-samarbejdet.

Ngoajane Theresia & Mangoajane

Medlemsskab af DLN

Enhver, der kan støtte målene med DLN, kan opnå et medlemskab. Medlemmer bidrager til at støtte initiativer i Lesotho, der udvikler og forbedrer levevilkår i landet. Medlemmerne modtager et elektronisk nyhedsbrev fire gange om året og inviteres til DLNs årlige generalforsamling. Omkostningerne ved et medlemskab er 100 danske kroner årligt. For medlemskab kontakt DLN:

E-mail: dln@lumela.dk

Hjemmeside: www.lumela.dk

KHOTSO – PULA – NALA

Ansvarshavende redaktør: Karsten Lund (Hvis du gerne vil bidrage med en artikel til Lumela så kontakt: dln@lumela.dk eller et af bestyrelsens medlemmer)